2026-09-29

Studieförbundens demokratiförklaring

Demokrati är grundstenen i den fria och frivilliga folkbildningen. Genom folkbildningen får människor förutsättningar att agera demokratiskt och vara delaktiga i demokrati och samhällsutveckling.

Att ”stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin” är det första syftet med statens stöd till folkbildningen.

Studieförbunden utgår från en bildningstradition med människans kraft och möjligheter i centrum. Det innebär att människor möts på lika villkor i en verksamhet som genomsyras av delaktighet och medinflytande. I studiecirkeln formar människor tillsammans vägen till bildning. Egna erfarenheter, upplevelser och åsikter tas tillvara som en viktig del i det gemensamma lärandet. Att delta i folkbildning är därför i sig en träning i praktisk demokrati.

De olika studieförbunden skiljer sig åt vad gäller värdegrund, inriktning och profil, men den demokratiska grunden med djupa rötter i folkbildningstraditionen är densamma. Studieförbunden folkbildar i god demokratisk anda genom respektfulla möten och samtal. Verksamheten syftar till att främja, stärka och utveckla demokratin och demokratiska värderingar hos individer och i hela samhället.

En stor del av studieförbundens verksamhet genomförs i samverkan med föreningar och grupper. Många människor medverkar som cirkelledare eller föreläsare på ideell eller arvoderad basis. Hela verksamheten måste utgå från demokratiska värderingar.

Studieförbunden har också en viktig uppgift i att arbeta demokratifrämjande med individer eller grupper som vill arbeta med att utveckla och stärka sina demokratiska värderingar. Sådana insatser måste vara noga genomtänkta och följas nära.

Varje studieförbund:

- Respekterar alla människors lika värde, värdighet och rättigheter.
- Respekterar lagens diskrimineringsgrunder och behandlar alla människor lika.
- Tar avstånd från alla former av våld och våldsbejakande extremism och varje form av tvång, hot eller annan kränkning av människors grundläggande fri- och rättigheter.
- Främjar yttrandefrihet och öppna diskussioner, alltid utifrån en demokratisk värdegrund.
- Tar fullt ansvar för alla arrangemang som vi anordnar.

Dessa demokratiska värderingar gäller för alla som företräder organisationen.

Studieförbunden kompromissar aldrig med demokratiuppdraget.
Studieförbunden främjar demokratin varje dag.